

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ NR 6 W RYBNIKU

ROK SZKOLNY 2024/2025

PREAMBUŁA

Lata szkolne to czas szczególnie trudny dla młodego człowieka. Następuje gwałtowny rozwój zarówno fizyczny, psychiczny, społeczny, emocjonalny jak i duchowy. Młody człowiek buntuje się przeciwko narzuconym mu normom i stara się określić swoje własne zasady i hierarchię wartości. Uczniowie często spotykają się z nieprawidłowymi wzorcami wśród dorosłych w swoim najbliższym otoczeniu, rolę wzorca powinna więc pełnić szkoła. Powinna również wspierać ucznia w rozwoju i pomóc w określeniu prawidłowej hierarchii wartości.

Zgodnie z założeniami, realizacja programu wychowawczo – profilaktycznego służy wspieraniu rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego ucznia oraz osiągnięciu dojrzałości we wszystkich tych sferach. Podejmowane przez szkołę działania kształtują osobowość wolnego człowieka, który sprawnie funkcjonuje w społeczeństwie, jest wyposażony w odpowiednie umiejętności społeczne i potrafi nawiązywać prawidłowe relacje z innymi.

ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE I PODSTAWA PRAWNA

Program wychowawczo – profilaktyczny dotyczy wszystkich uczniów Zespołu Szkół nr 6 w Rybniku, niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz w normie intelektualnej z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, oraz innymi niepełnosprawnościami. Działania opisane w programie obejmują całe środowisko szkolne, czyli uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Program został stworzony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego. Podstawę prawną programu stanowią następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (zwłaszcza art. 72),
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych

- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia itd.,
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Szkół nr 6 w Rybniku.
- Statut Zespołu Szkół nr 6 w Rybniku.

DIAGNOZA POTRZEB I ZASOBÓW

W ramach diagnozy przeprowadzono ankiety z uczniami, rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami oraz innymi pracownikami szkoły. Dokonano także analizy dokumentacji, w tym opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz wpisów w dzienniku elektronicznym (frekwencja, notatki i uwagi). Obserwowano funkcjonowanie uczniów w trakcie lekcji, przerw, uroczystości oraz wyjść poza teren placówki.

W roku szkolnym 2023/2024 przeprowadzono wśród nauczycieli i pracowników Zespołu Szkół nr 6 badania w formie wywiady, konsultacji, rozmów, dyskusji, których wyniki posłużyły do modyfikacji programu wychowawczo – profilaktycznego placówki zgodnie z bieżącymi potrzebami. W badaniu wzięło udział kilkudziesięciu pracowników szkoły. Pytania dotyczyły opinii na temat funkcjonowania psychicznego, emocjonalnego, społecznego i edukacyjnego uczniów, a także sposobu realizowania programu profilaktyczno wychowawczego.

Ponadto wykorzystano raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski (https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MŁODE-GŁOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf)

Najczęściej zgłaszane przez nauczycieli trudności wśród uczniów to niechęć do nauki, niska samoocena, brak umiejętności radzenia sobie z bieżącymi problemami, szukanie akceptacji i zrozumienia wśród innych, a jednocześnie brak zrozumienia „inności” drugiego człowieka. Wśród negatywnych zjawisk dotyczących zdrowia psychicznego młodzieży występują samookaleczenia, myśli samobójcze, niezdrowe nawyki żywieniowe (objadanie się i głodzenie się). W trakcie roku szkolnego przeprowadzono interwencje dotyczące tego typu sytuacji, na bieżąco rozwiązywano pojawiające się problemy, monitorowano samopoczucie i funkcjonowanie uczniów zgłaszających trudności.

Deklarowane trudności dotyczą również przemocy rówieśniczej. Najczęściej jest to przemoc słowna oraz hejt doświadczany przez uczniów w Sieci. Wielokrotnie podejmowano interwencje dotyczące obraźliwych treści wysyłanych pomiędzy uczniami za pomocą komunikatorów internetowych, SMS-ów. Wśród młodzieży zaobserwowano niski poziom świadomości dotyczący konsekwencji działań podejmowanych w Sieci.

Głównym źródłem wsparcia dla młodzieży są rodzice oraz znajomi. Pozytywnym zjawiskiem jest jednak to, że wielu uczniów zgłasza swoje problemy pracownikom szkoły: wychowawcy, pedagogowi i psychologowi szkolnemu i poszukuje u nich wsparcia i pomocy. Umożliwia to wczesne podejmowanie interwencji.

Uczniowie są również świadomi, że w placówce realizowane są zajęcia profilaktyczne, zajęcia kształtujące zdrowe nawyki oraz rozwijające zainteresowania.

Wnioski: pomimo licznych działań z zakresu profilaktyki w placówce nadal występują trudności. Uczniowie nadmiernie korzystają z telefonu i Internetu, używają wulgaryzmów. Pojawia się przemoc słowna. Coraz częściej zauważa się brak zrozumienia i szacunku do drugiej osoby. Wielu uczniów ma deficyt umiejętności społecznych, co przekłada się na relacje z innymi ludźmi. Uczniowie mają niski poziom motywacji do działania oraz obniżoną samoocenę. Jeśli nawet są w stanie podać strategie radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rzadko stosują je w praktyce. Wnioski te zostały wzięte pod uwagę podczas tworzenia programu oraz planowania działań profilaktycznych na rok szkolny 2024/2025.

Szkoła posiada odpowiednie zasoby, dzięki którym może w pełni realizować założenia programu wychowawczo – profilaktycznego oraz wspierać wieloaspektowy rozwój ucznia. Zaliczyć do nich można:

- Zasoby personalne, czyli nauczyciele, specjaliści i pozostali pracownicy placówki. Nauczyciele oraz specjaliści posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Stale podnoszą swoje kompetencje, uczestnicząc w różnego rodzaju formach doskonalenia zawodowego, zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych, zgodnych z profilem placówki.
- Zasoby materialne. Do tej grupy zaliczyć można salę gimnastyczną, siłownię, salę doświadczania świata, boisko, aulę szkolną oraz pracownię, np.: drukarstwa, artystyczną, kucharską, krawiecką, gabinet logopedy, pedagoga, psychologa i inne.
- Zasoby techniczne. Do tej kategorii zaliczyć można sprzęt nagłaśniający wykorzystywany w trakcie uroczystości i imprez szkolnych oraz wyposażenie pracowni, np. profesjonalne wyposażenie sali doświadczania świata, sprzęty do gimnastyki, wyposażenie siłowni, rzutniki i tablice multimedialne oraz wiele innych służących uczniom w trakcie zajęć.
- Zasoby organizacyjne. Na terenie placówki działa m.in. szkolne koło wolontariatu, kółko sportowe, muzyczne, taneczne oraz inne koła zainteresowań.

Dotychczas w szkole realizowano wiele działań z zakresu wychowania i profilaktyki, w które zaangażowani byli nauczyciele, rodzice oraz instytucje, z którymi współpracowała placówka. Działania oparto o szkolny program wychowawczy i szkolny program profilaktyczny. Realizowano zalecane

programy profilaktyczne (np. „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”, „ARS, czyli jak dbać o miłość”, „Trzymaj formę”, pogadanki ze specjalistami np. Przedstawicielem policji, pielęgniarką, Podejmowane działania podlegały na bieżąco ewaluacji, były aktualizowane i dostosowywane do potrzeb uczniów.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Do Zespołu Szkół nr 6 w Rybniku uczęszczają uczniowie z różnego rodzaju niepełnosprawnościami: niepełnosprawni intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz z autyzmem. Poszczególni uczniowie funkcjonują w sposób bardzo zróżnicowany, konieczna jest więc indywidualizacja podejmowanych działań oraz dostosowanie celów i wymagań do możliwości dziecka.

Część uczniów Zespołu Szkół nr 6 w Rybniku pochodzi z rodzin o trudnej sytuacji bytowej, co negatywnie wpływa na ich rozwój kulturalny, społeczny oraz relacje rówieśnicze. W związku ze zjawiskami takimi jak: alkoholizm, przemoc, konflikty z prawem, niski stopień wykształcenia, bezrobocie i niski status materialny, które występują w najbliższym środowisku społecznym ucznia, utrudniony jest jego prawidłowy rozwój i ukształtowanie pozytywnej hierarchii wartości. Niewielka ilość bodźców intelektualnych i kulturalnych w środowisku lokalnym uczniów sprawia, że nie wykształcają oni prawidłowych nawyków związanych z nauką, pracą, funkcjonowaniem w społeczeństwie oraz zdrowym stylem życia.

Wielu rodziców z kolei prezentuje postawę nadopiekuńczości, starając się ochronić dzieci poprzez izolację i stały nadzór. Postawa ta sprawia, że uczniowie wychowywani w ten sposób mają trudności z funkcjonowaniem społecznych, a ich rozwój w wielu sferach jest nieprawidłowy lub opóźniony.

Uczniowie ZS nr 6 w Rybniku rozpoczynają naukę w placówce jako nastolatki. Najmłodszy uczeń ma 14, a najstarszy 24 lata. Jest to więc etap rozwoju, na którym pojawia się wiele trudnych, problemowych zachowań, a jednocześnie pewne schematy postępowania, normy są już ugruntowane. Zmiana nieprawidłowych wzorców zachowań często jest trudna i długotrwała, wymaga dużego wysiłku i współpracy całego zespołu (nauczycieli, wychowawców, specjalistów i innych pracowników szkoły przy współpracy z instytucjami z zewnątrz).

Według rodziców najważniejszymi umiejętnościami, które powinny posiadać ich dzieci, są: przyjmowanie odpowiedzialności za swoje postępowanie, współdziałanie w zespole i doskonalenie komunikacji interpersonalnej oraz umiejętności niezbędne do poszukiwania pracy.

Nauczyciele opisują absolwenta placówki, jako osobę samodzielną, zaradną, empatyczną, szanującą siebie i osoby w swoim otoczeniu, odpowiedzialną i dojrzałą emocjonalnie, kulturalną, potrafiącą szukać pomocy, pracowitą, kreatywną i podejmującą wyzwania.

Na podstawie przeprowadzonych ankiet, obserwacji, rozmów można określić następującą sylwetkę absolwenta placówki.

Absolwent Zespołu Szkół nr 6 w Rybniku jest osobą, która funkcjonuje w społeczeństwie tak sprawnie, jak pozwalają jej na to ograniczenia związane z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną oraz innymi dysfunkcjami. Jest zintegrowana ze społeczeństwem, udziela się w środowisku lokalnym, korzysta z oferowanego wsparcia. Dbą o swój wszechstronny rozwój: fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy. Rozwija swoje kompetencje, w tym zawodowe oraz zainteresowania. Absolwent ma ukształtowaną, pozytywną hierarchię wartości, którą kieruje się w życiu. Podejmuje role społeczne i nawiązuje prawidłowe relacje z osobami w swoim otoczeniu. Jest przygotowany do wykonywania zawodu lub wykonywania prac pomocniczych dla danego zawodu w stopniu adekwatnym do jego możliwości.

CELE GŁÓWNE

W przeprowadzonej ankiecie rodzice opisali także najważniejsze zadania szkoły w zakresie profilaktyki. Do najistotniejszych zaliczyli: zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, uczenie metod radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz uświadamianie uczniom zagrożeń ze strony uzależnień. Ważne jest także kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania nastolatka. Z kolei nauczyciele wymieniają: poznanie sposobów rozwiązywania konfliktów oraz dokonywania wyborów, edukacja dotycząca seksualności człowieka, kształtowanie postawy tolerancji, doskonalenie umiejętności pracy w grupie oraz wyrażania emocji.

Rezultaty przeprowadzonych badań stały się podstawą do opracowania celu głównego programu wychowawczo – profilaktycznego, który brzmi:

- Kształtowanie osobowości wolnego człowieka, zintegrowanego ze społeczeństwem i sprawnie w nim funkcjonującego, który osiągnął wszechstronny rozwój i jest przygotowany do pełnienia obowiązków zawodowych w stopniu adekwatnym do swoich możliwości.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości uczniów.
- Kształtowanie prawidłowej hierarchii wartości.
- Rozwijanie klimatu zaspokajającego potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji.
- Promowanie zdrowego stylu życia i umiejętności wykorzystania czasu wolnego.
- Eliminowanie zagrożenia uzależnieniem.
- Kształtowanie umiejętności społecznych, w tym nawiązywania prawidłowych relacji.
- Wdrażanie do odpowiedzialnej pracy zawodowej i/lub dalszej edukacji.
- Wspieranie w podejmowaniu ról i zadań społecznych.
- Pomoc rodzinie w prawidłowym pełnieniu funkcji wychowawczej.

ZADANIA

OBSZAR	Zadania	Formy realizacji	1Lo	2Lo	3Lo	4Lo	1Az	2Az	3Az	1PP	2PP	3PP	1AII	2AII	Termin realizacji	
Wspieranie rozwoju ucznia, w tym kompetencji zawodowych	Wspieranie ucznia w zdobywaniu i rozwijaniu kompetencji zawodowych.	Udzielanie uczniom pomocy w uzyskiwaniu stypendiów.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Wrzesień	
		Udzielanie pomocy w zorganizowaniu praktyki zawodowej.					x							x	x	Wrzesień
		Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.					x	x	x							Cały rok szkolny, zgodnie z rozkładem
	Współpraca z instytucjami, które udzielają specjalistycznej pomocy uczniom.	Sądy, ośrodki kuratorskie, policja. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej. Urząd miasta, starostwo. Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.														Cały rok szkolny, wg potrzeb.
	Rozwijanie umiejętności autoprezentacji	Poznanie swoich mocnych i słabych stron oraz kształtowanie umiejętności określenia swojego potencjału w trakcie zajęć rewalidacyjnych.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zgodnie z rozkładem materiału
		Taki jestem! – przedstawienie swoich dobrych stron, zdolności, zainteresowań (zajęcia integracyjne).											x			Zgodnie z rozkładem materiału
		Poznajcie mnie! – poznanie swoich dobrych stron, zdolności, zainteresowań .	x					x			x	x				Zgodnie z rozkładem materiału
Co nas łączy? – prezentacja zainteresowań, form spędzania czasu wolnego, zdolności i uzdolnień itd.		x					x			z					Zgodnie z rozkładem materiału	
Radość z różnorodności – przedstawienie swoich dobrych stron, zdolności, zainteresowań (zajęcia integracyjne).								x							Zgodnie z rozkładem materiału	
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Zapoznanie się w ogólnym stanem zdrowia ucznia oraz wskazaniem lekarskimi.	Prowadzenie dokumentacji medycznej ucznia znajdującej się w gabinecie pielęgniarki szkolnej. Zapoznanie się z dokumentacją dostarczoną przez rodzica/opiekuna, w tym opinią, orzeczeniem, zaleceniami lekarskimi.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Wrzesień, na bieżąco.	

Promowanie zdrowego trybu życia, w tym aktywności fizycznej.	Jak nie dać się wirusom, czyli jak dbać o zdrowie.	x	x	x		x	x	x						Zgodnie z rozkładem materiału	
	Nawyki prozdrowotne.	x				x								Zgodnie z rozkładem materiału	
	„Co zrobić, żeby być zdrowym?” rola przestrzegania zasad higieny, kształtowanie nawyków i przyzwyczajzeń zdrowotnych, racjonalne odżywianie aktywny wypoczynek.								x						Zgodnie z rozkładem materiału
	Jesteśmy piękni! - zajęcia rozwijające dbałość o higienę osobistą i estetyczny wygląd w szkole i poza nią, uświadomienie uczniom stosowania właściwego stroju w szkole.								x						Zgodnie z rozkładem materiału
	Organizowanie imprez sportowych w tym: - Olimpiada Sportowa - Dzień Sportu	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Wrzesień Maj/Czerwiec
	Udział w zawodach sportowych i wycieczkach turystycznych;	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zgodnie z planem imprez i uroczystości
Edukacja seksualna – kształtowanie postawy akceptacji ról związanych z płcią, umiejętności wyrażania swojej seksualności w sposób akceptowany społecznie oraz poczucia odpowiedzialności wobec swojego partnera i społeczeństwa.	Zajęcia WDŻ	x				x			x	x	x			Zgodnie z rozkładem materiału.	
Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.	Indywidualne rozmowy wspierające z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem szkolnym w sytuacjach trudnych,													Cały rok szkolny, wg potrzeb	
	Bufory stresu - nauka odreagowywania napięcia emocjonalnego, radzenia sobie z silnymi emocjami.							x						Zgodnie z rozkładem materiału.	

		Odreagować stres - nauka odreagowywania napięcia emocjonalnego, radzenia sobie z silnymi emocjami.						x							Zgodnie z rozkładem materiału.
		Mój stres - nauka odreagowywania napięcia emocjonalnego, radzenia sobie z silnymi emocjami, bufor stresu.							x						Zgodnie z rozkładem materiału.
		Mój stres – relaksacja, odpoczynek.	x								x	x	x		Zgodnie z rozkładem materiału.
Poznanie zasad bezpieczeństwa oraz pomocy przedmedycznej.		Normy i zasady grupowe – przypomnienie zasad grupowych oraz zasad i norm życia szkolnego.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zgodnie z rozkładem materiału.
		Zajęcia EDB	x			x									Zgodnie z rozkładem materiału.
		Konkurs Bezpieczna Droga	x	x							x	x	x		Październik
		Zajęcia dotyczące udzielania pierwszej pomocy prowadzone przez specjalistę.					x	x	x						I semestr
		Pogadanka prowadzona przez przedstawiciela policji – BHP na wakacje.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Czerwiec
		Indywidualne rozmowy z pielęgniarką, pedagogiem i psychologiem szkolnym	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Cały rok szkolny, wg potrzeb
Utrwalenie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego.		Pogadanki realizowane w trakcie apeli wychowawczych dotyczących profilaktyki zdrowotnej					x	x	x						Dwa razy w ciągu semestru
		Międzynarodowy Dzień HIV/AIDS.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		1 grudnia 2024
		Podstępne WZW – zajęcia profilaktyczne z zakresu profilaktyki WZW, HCV.	x						x						Zgodnie z rozkładem materiału
		Znamie? Znam je! - program profilaktyki czerniaka		x							x				Zgodnie z rozkładem materiału
		Profilaktyka zdrowia kobiet	x	x	x	x	x	x							Zgodnie z rozkładem materiału

Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Doskonalenie umiejętności organizowania własnego uczenia się, planowania własnej przyszłości, wyznaczanie i realizowania celów.	Wspieranie ucznia w procesie uczenia się przez wychowawcę i innych nauczycieli.													Zgodnie z rozkładem materiału	
		Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze														Zgodnie z arkuszem
		Zajęcia indywidualne z pedagogiem i psychologiem szkolnym mające na celu poznanie metod uczenia się oraz organizowania nauki dla uczniów z trudnościami w nauce														Cały rok, wg potrzeb
	Doskonalenie umiejętności wyrażania uczuć.	Moje emocje – rozróżnianie i nazywanie emocji w swoim życiu.	x					x		x						Zgodnie z rozkładem materiału
		Co z tymi emocjami? - nauka rozróżniania i nazywania emocji w swoim życiu.							x							Zgodnie z rozkładem materiału
		Emocje – czym są, jak sobie z nimi radzić?									x	x	x			Zgodnie z rozkładem materiału
		Kształtowanie umiejętności rozmawiania o swoich emocjach w trakcie indywidualnych rozmów, mediacji i negocjacji w sytuacjach konfliktowych														Cały rok, wg potrzeb
	Rozwijanie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.	Wspieranie ucznia przez nauczycieli, wychowawcę w wyrażaniu własnego zdania, prezentowaniu swoich poglądów, komunikowaniu swoich potrzeb i emocji.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Cały rok, wg potrzeb
		Wspieranie uczniów w samodzielnym działaniu, samodzielnym rozwiązywaniu konfliktów i pokonywaniu trudności.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Cały rok, wg potrzeb
		Mam swoje zdanie- rozwijanie asertywności.	x					x							x	Zgodnie z rozkładem materiału
		Jak powiedzieć NIE?! – rozwijanie umiejętności odmawiania i postaw asertywności.	x								x					Zgodnie z rozkładem materiału
		Asertywność.										x	x	x		Zgodnie z rozkładem materiału

	Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz okazywania wsparcia.	Tematy z zakresu dojrzewania w ramach zajęć WDŻ oraz biologii.	x	x	x			x	x	x					Zgodnie z rozkładem materiału
	Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności – koła zainteresowań, wolontariat.	Czynny udział w działalności, w tym różnego rodzaju akcjach, organizowanych przez szkolne koło wolontariatu.													Cały rok szkolny
	Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości.	Podkreślanie mocnych stron ucznia, drobnych sukcesów, stosowanie pochwał w trakcie lekcji i innych zajęć	x	x				x	x	x	x	x	x		Cały rok szkolny
		Docenianie sukcesów uczniów na forum szkoły – w trakcie apeli, publikacja zdjęć upamiętniających sukcesy													Cały rok szkolny
		Samoocena- poznawanie siebie i praca nad swoim charakterem						x	x	x					Zgodnie z rozkładem materiału
		Określamy swoje mocne i słabe strony.	x								x	x	x		Zgodnie z rozkładem materiału
		Pozytywne patrzeć na siebie.									x	x	x		Zgodnie z rozkładem materiału
	Rozwijanie pozytywnego systemu wartości.	Jasne określenie zasad obowiązujących w szkole, przedstawienie regulaminu placówki oraz omówienie wartości, które stanowią ich fundament	x	x				x	x	x	x	x	x		Wrzesień
		Podkreślanie rolę wartości (m.in.szacunek, tolerancja, uczciwość) w naszym życiu w trakcie uroczystości szkolnych, Rybnickich Dni Integracji, Olimpiad Specjalnych i innych uroczystości	x	x				x	x	x	x	x	x		Cały rok szkolny
		Mój system wartości: hierarchizacja wartości, wzorce współczesnej młodzieży.	x						x	x					Zgodnie z rozkładem materiału
		Mój świat wartości.									x	x	x		Zgodnie z rozkładem materiału

	Doskonalenie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji i pracy w grupie	Stosowanie form pracy grupowej w trakcie rozwiązywania problemów, burza mózgów, dyskusja.														Cały rok szkolny
		Prowadzenie zajęć integracyjnych w klasach.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Wrzesień
		Imprezy szkolne integrujące uczniów: - dyskoteka andrzejkowa - dyskoteka karnawałowa - Dni Sportu i Rodziny														Listopad Luty Maj /czerwiec
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	Budowanie szacunku do symboli narodowych, poprzez eksponowanie godła i flagi narodowej, wykonywania hymnu narodowego w trakcie uroczystości szkolnych oraz zajęć dotyczących genezy i znaczenia tych symboli.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Cały rok szkolny	
		Zaangażowanie uczniów w przygotowanie uroczystości z okazji świąt i rocznic wynikających z tradycji Polski													3 maja, 11 listopada	
		Przedstawianie w trakcie lekcji języka polskiego, historii, funkcjonowania osobistego i społecznego sylwetek znanych Polaków i postaci historycznych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zgodnie z rozkładem
		Wycieczki do miejsc związanych z kulturą narodu oraz miejsc o znaczeniu historycznym														Zgodnie z harmonogramem
	Kultywowanie tradycji regionu, poznawanie regionalnych tradycji i kultury	Tydzień Śląski	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Luty	
		Prezentowanie i omawianie regionalnych tradycji dotyczących obchodów świąt i uroczystości, np. Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy													Grudzień, Marzec	
	Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur.	Nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami z innych krajów podczas działań w ramach projektu Erasmus +													Zgodnie z harmonogramem	
		Stała współpraca ze szkołami z Czech i Słowacji													Cały rok szkolny	
		Tydzień Europejski	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Marzec	
		Nawiązywanie kontaktów z innymi- problemy odpowiedzialności, tolerancji i kultury.					x		x						Zgodnie z rozkładem	
Wierność sobie i wyznawanym zasadom a tolerancja: w grupie społecznej, w życiu rodzinnym, społecznym, politycznym.							x							Zgodnie z rozkładem		

	Ja- inni.									x	x	x			Zgodnie z rozkładem	
Rozwój zainteresowań.	Szkolne Koło Wolontariatu														Zgodnie z harmonogramem	
	Kółko Fotograficzne														Zgodnie z harmonogramem	
	Zajęcia Szkolnego Koła Sportowego														Zgodnie z harmonogramem	
	Wycieczki krajoznawczo – turystyczne i przedmiotowe														Zgodnie z harmonogramem	
	Sposób na nudę. Przygotowanie do wartościowego i sensownego wykorzystania czasu wolnego, preferowanie aktywności ruchowej i umysłowej, czynny wypoczynek warunkiem dobrego zdrowia i rozwoju psychofizycznego, strategia umiejętnego gospodarowania czasem.	x					x									Zgodnie z rozkładem
	Odkrycie pasji.										x	x	x			Zgodnie z rozkładem
	Respektowanie norm i zasad społecznych, przepisów prawa karnego oraz wewnętrznego regulaminu placówki	Przeprowadzanie rozmów wychowawczych z uczniem przez psychologa, pedagoga szkolnego, wychowawcę w sytuacjach problemowych.														Cały rok szkolny, wg potrzeb
	Stosowanie systemu nagród oraz konsekwencji przedstawionego w statucie placówki														Cały rok szkolny	
	Apel wychowawczy z udziałem przedstawiciela policji na temat odpowiedzialności karnej oraz przestępczości nieletnich.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	I semestr	
	Kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania się, w tym kulturalnego wysławiania się, w trakcie wyjść i wycieczek poza teren placówki – kino, teatr, pływalnia itd.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		Cały rok szkolny	

	Kształtowanie u uczniów postawy szacunku i troski wobec środowiska naturalnego.	Omawianie na lekcjach biologii lub funkcjonowania osobistego i społecznego treści dotyczących zagrożeń wynikających z niszczenia środowiska naturalnego.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zgodnie z rozkładem	
		Dzień Ziemi i konkurs ekologiczny	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Kwiecień	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania z Internetu i innych mediów.	Zapoznanie uczniów z zasadami korzystania z Internetu i komputerów dostępnych na terenie placówki.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Wrzesień	
		Dzień Bezpiecznego Internetu.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Luty	
		Fonoholizm – zajęcia profilaktyczne.						x									Zgodnie z rozkładem
		Uwaga! Internet! – zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera i środków audiowizualnych (gry, portale społecznościowe, zakupy, oszustwa finansowe, wyłudzenie haseł itd.).							x								Zgodnie z rozkładem
		Wyloguj się do życia! – zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera i środków audiowizualnych (gry, portale społecznościowe, zakupy, oszustwa finansowe, wyłudzenie haseł itd.).	x					x	x								Zgodnie z rozkładem
		Uwaga - na przemoc rówieśniczą – zajęcia profilaktyczne „Happy slapping”, „Cyberbullying”, „Sexting.							x	x							
	Realizowanie programów profilaktycznych.	„ARS czyli jak dbać o miłość” – wybrane zagadnienia programu profilaktycznego.	x						x								I semestr II semestr
		Szkolna Interwencja Profilaktyczna															Wg potrzeb
		Znajdź właściwe rozwiązanie – realizacja Programu Edukacji Antynikotynowej.	x	x					x	x	x					x	Zgodnie z rozkładem
		„Dziękuję, nie biorę” – zajęcia profilaktyczne z zakresu profilaktyki antyalkoholowej i narkotykowej							x	x	x						Zgodnie z rozkładem
Zachowaj trzeźwy umysł – zajęcia profilaktyczne.		x	x								x					Zgodnie z rozkładem	

	Stały kontakt z domem rodzinnym uczniów sprawujących problemy wychowawcze.	Rozmowy telefoniczne i konsultacje indywidualne z psychologiem szkolnym, pedagogiem szkolnym, wychowawcą.																Cały rok szkolny, wg potrzeb
		Kontakt z wychowawcą za pośrednictwem dziennika elektronicznego.																Cały rok szkolny, wg potrzeb
	Kierowanie do placówek oferujących pomoc specjalistyczną.	Udzielanie pomocy w nawiązaniu kontaktu z Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi placówkami.																Cały rok szkolny, wg potrzeb

REALIZATORZY I PARTNERZY

Realizatorami programu wychowawczo – profilaktycznego placówki są pedagog szkolny, psycholog szkolny, nauczyciele, wychowawcy i pozostali pracownicy szkoły zgodnie z zadaniami.

Partnerami są: rodzice/opiekunowie, przedstawiciele policji, pracownicy socjalni, kuratorzy, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna oraz inne instytucje, z którymi placówka nawiązuje współpracę.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego przeprowadzona zostanie z wykorzystaniem następujących metod i narzędzi:

- obserwacja – obserwacja zachowania uczniów w trakcie lekcji, przerw, imprez i uroczystości oraz wyjść poza teren placówki,
- analiza dokumentacji, czyli wpisów w dziennikach,
- analiza przypadku, czyli ocena funkcjonowania poszczególnych uczniów,
- konsultacje z nauczycielami i pracownikami szkoły,
- ankieta skierowana do rodziców,
- ankieta skierowana do uczniów.

Wskaźnikami efektywności podjętych oddziaływań będzie:

- pozytywne opinie na temat relacji z innymi uczniami,
- oceny z zachowania,
- spadek liczby interwencji związanych z sytuacjami problemowymi,
- wyniki ankiet przeprowadzonych wśród rodziców i nauczycieli.

Na podstawie rezultatów oraz wniosków z ewaluacji program wychowawczo – profilaktyczny placówki będzie modyfikowany i aktualizowany w celu zapewnienia jak najlepszych rozwiązań.